

**ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร**
**Attitudes towards Professional Practice of Accountants
in Bangkok**

ปวีริศา กิติคารทูล
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Pawalisa Kiticarntool
Email: nantiya.kiti@gmail.com
Faculty of Business Administration Accounting, Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทธุรกิจ ทุนจดทะเบียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 395 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ การทดสอบแบบ t-test แบบสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษา ทุนจดทะเบียน ที่ต่างกัน มีผลทำให้ ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ต่างกัน

ความสำคัญ : ทัศนคติผู้ทำบัญชี, วิชาชีพผู้ทำบัญชี

Abstract

The objectives of this study were 1) to study Attitudes towards Professional Practice of Accountants in Bangkok 2) to study Attitudes towards Professional Practice of Accountants in Bangkok Classified by Gender, age, education level, position, work period, type of business, registered capital

The sample group used in this research was 395 accountants in Bangkok using a questionnaire to collect data Statistics. Data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The Statistics hypothesis were tested by Independent Sample (t-test), one-way ANOVA (F-test) , in case of its had statistical significant differences testing a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pair are different.

The results of hypothesis testing showed Accountants in Bangkok having different in personal characteristics age, education and registered capital result in different Attitudes towards Professional Practice Accountants in Bangkok

Keywords: Attitudes Accountants, Accounting professional

บทนำ

สำหรับประเทศไทย การบัญชีเริ่มต้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (เมื่อวันที่24มิถุนายน พ.ศ.2475) โดยผู้ที่เผยแพร่ความรู้ทางด้านการบัญชีในระยะแรกคือ พระยาไชยยศสมบัติ (เสริม กฤษณามระ) และหลวงคำริ อิศรานุวรรต (ม.ร.คำริ อิศรางกูร ณ อยุธยา) ได้จัดทำหลักสูตรการสอนวิชาการบัญชีเพื่อเผยแพร่ทำให้คนไทยมีความรู้ทางด้านการบัญชีโดยศัพท์ทางบัญชีจะเป็นลักษณะเฉพาะมากขึ้นเช่น สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ รายจ่าย ค่าใช้จ่ายและกำไรขาดทุน เป็นต้น

การบัญชีในประเทศไทย เริ่มมีตั้งแต่สมัยอยุธยาในช่วงปี พ.ศ.2193-2231 ตรงกับสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช บัญชีที่ถูกจัดทำขึ้นเป็นบัญชีแรกคือ บัญชีเงินสดและได้ถือปฏิบัติมาจนกระทั่งถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ตรงกับสมัยรัชกาลที่5 ได้เริ่มจัดทำบัญชีพระคลังเป็นหมวดหมู่ และวิชาการบัญชีก็ได้เริ่มมีการศึกษากันขึ้น ต่อมาหลังสงครามโลก ครั้งที่1 ตรงกับสมัยรัชกาลที่6 พระองค์ทรงโปรดคัดเลือกบุตรข้าราชการส่งไปเรียนด้านพาณิชย และบัญชีที่ประเทศอังกฤษ นอกจากนั้นยังโปรดให้ตั้งโรงเรียนพาณิชยการขึ้น2แห่งคือ โรงเรียนพาณิชยการวัดสามพระยา และโรงเรียนพาณิชยการวัดแก้วฟ้า โดยมีการสอนบัญชีคู่เป็นครั้งแรกในโรงเรียนดังกล่าวและมีบัญชีเพียง3เล่ม คือ สมุดบัญชีเงินสด สมุดรายวันและสมุดแยกประเภท ในปีพ.ศ.2481ได้จัดตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และในปีพ.ศ.2482 รัฐบาลได้ออกกฎหมายพระราชบัญญัติบัญชีขึ้น ซึ่งมีจุดหมายหลัก3ประการคือ

1. เพื่อให้การจัดทำบัญชีของธุรกิจต่างๆมีแนวทางแบบเดียวกัน
2. เพื่อคุ้มครองประโยชน์และส่วนได้ส่วนเสียของผู้เกี่ยวข้อง
3. เพื่ออำนวยความสะดวกและเกิดความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศตรา

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา จึงนับเป็นการเกิด “สภาวิชาชีพบัญชี” สภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี ส่งเสริมการศึกษา การอบรม กำหนดมาตรฐานการบัญชี กำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี รับรองปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาการบัญชี

ผู้ทำบัญชี มีหน้าที่การงานที่เกี่ยวกับบัญชีที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และต้องมีการศึกษากฎหมายเพิ่มเติมอื่น คือ ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยเฉพาะในบรรพ 3 ในหมวดว่าด้วย “บริษัท” พระราชบัญญัติประกันสังคม และ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน นอกจากนี้ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของหน่วยงานที่กำกับดูแล ยังต้องมีการติดต่อประสานงานกับบุคคลที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอก ต้องสามารถตอบสนองความต้องการของข้อมูลและต้องมีทักษะที่จะทำให้ทันสามารถเป็นไปได้ทั้งที่ปรึกษาทางธุรกิจ นักวิเคราะห์การเงิน โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำบัญชีภายในองค์กร ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหน้าที่การค้า ลูกหนี้การค้า รวมทั้งหน่วยงานภายนอกองค์กร ได้แก่ กรมสรรพากร เป็นต้น งานทำบัญชีจึงเป็นลักษณะงานที่ใช้ความละเอียดรอบคอบและความรับผิดชอบอย่างสูง ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ในหลักวิชาการบัญชีและความรู้ทางธุรกิจ รวมถึงหลักวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาษีอากรและกฎหมาย

ดังนั้นผู้วิจัย จึงต้องการศึกษาทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และทำให้ทราบถึงปัญหา และข้อเสนอแนะในด้านทักษะใด อีกทั้งเพื่อเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำบัญชี และผู้ที่สนใจในการนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติ ต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาทัศนคติ ต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทธุรกิจ พุนจตหะเบียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. มุ่งเน้นศึกษาทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานครด้าน ปัญหา ความรู้ความเข้าใจ ทักษะเฉพาะด้านบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทธุรกิจ ทุนจดทะเบียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติผู้ทำบัญชี ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ด้านปัญหา ความรู้ ความเข้าใจผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ด้านเฉพาะบุคคลในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี และด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานครและเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำบัญชี และ ผู้ที่สนใจในการนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป
2. เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาทักษะ การประกอบวิชาชีพของนักบัญชีให้ก้าวสู่ระดับสากล และเป็นที่ยอมรับของผู้ประกอบการในประเทศไทยและต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

บทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่อง ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ด้านคุณสมบัติผู้ทำบัญชี พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 มาตรา 45 ผู้ทำบัญชีที่จะขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
2. มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำบัญชีเป็นภาษาไทยได้
3. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากกระทำความผิดตามฐานความผิดหรือกฎหมายที่กำหนดในมาตรา 39 (3) เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

4. มีคุณวุฒิการศึกษาตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ตามขนาดและประเภทของธุรกิจ ดังนี้

4.1 ผู้ทำบัญชี ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย วันปิดบัญชีในรอบปีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือ เทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาที่ ทบวงมหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน(ก.พ.) หรือ กระทรวงศึกษาธิการ เทียบ ว่า ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทางการบัญชี

4.2 ผู้ทำบัญชีมีหน้าที่จัดทำบัญชี ดังต่อไปนี้

- ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนหรือสินทรัพย์รวม หรือ รายได้รวม รายการใด รายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดในข้อ 4.1

- บริษัทมหาชน
- นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย
- กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร
- ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการ ส่งเสริมการลงทุน

ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี หรือ เทียบเท่าจาก สถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย หรือ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือ กระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี

4.3 ผู้ทำบัญชีของบุคคลธรรมดา หรือ ห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนซึ่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพาณิชย์ ประกาศให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชีให้เป็นไปตามที่ กำหนดไว้ในข้อ 4.1 หรือ ข้อ 4.2 โดยอนุโลม

5. ไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่น ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพ

ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 มาตรา 46 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือ มาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ หรือมาตรฐานที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้นั้นประพฤติผิดจรรยาบรรณ

มาตรา 47 ให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ

4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือ บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้

ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ.2557 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ลว.9 กันยายน 2557)

ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมงต่อปีปฏิทินเว้นแต่ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับปีแรก และมีระยะเวลาที่เหลือหลังการแจ้งในปีนั้นน้อยกว่าหกเดือนให้เริ่มพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในปีถัดไปจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่ง ต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งและเนื้อหาด้านอื่น ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

(ก) การอบรมหรือสัมมนา ทั้งนี้ ให้รวมถึงการอบรมหรือสัมมนาในรูปแบบสื่อทาง

อิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)

(ข) การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา ในกิจกรรมตาม (ก)

(ค) การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชน

ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

(ง) การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีไม่ว่าคุณวุฒิใหม่นั้นจะสูงกว่าคุณวุฒิเดิมหรือไม่ก็ตาม

(จ) การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐหรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า

(ฉ) กิจกรรมอื่น นอกจากที่ระบุตาม (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด

แจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) ได้ทันทีหลังการทำกิจกรรมแต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปีปฏิทิน โดยใช้แบบ ส.บ.ช. ๗ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้ และต้องเก็บหลักฐานการเข้าร่วมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับแต่วันสิ้นสุดของการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง

ด้านปัญญา ความรู้ ความเข้าใจผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี 1. ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skill) ซึ่งแบ่งย่อยได้อีก 6 ระดับ ตามลำดับจากน้อยไปหามาก ได้แก่ มีความรู้ มีความเข้าใจ สามารถประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ได้ สามารถสังเคราะห์ได้ 2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การทำงาน (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วยทักษะทั่วไป และทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ด้านเฉพาะบุคคลในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาทักษะเหล่านี้ จะช่วยการเรียนรู้ และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งรวมถึง

- (ก) ความสามารถในการจัดการตนเอง
- (ข) มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าว และเรียนรู้ด้วยตนเอง
- (ค) ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา
- (ง) ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง
- (จ) พิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ
- (ฉ) ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skill) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบของทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารประกอบด้วย

- (ก) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
  - (ข) สามารถทำงานเป็นกลุ่ม
  - (ค) มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมและความคิดเห็นต่างกันได้
  - (ง) เจรจาต่อรองหนทางแก้ปัญหาและกำหนดข้อตกลงร่วมกันในสถานการณ์ทางวิชาชีพ
  - (จ) การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - (ฉ) สามารถนำเสนอ อภิปราย รายงานผลการปกป้องมุมมองของตนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ผ่านการเขียนและการพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- (ช) ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสาวกาญจณี อิงทร (2553) ศึกษาทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง อายุน้อยกว่า 30 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำงานด้านบัญชี เฉลี่ยวันละ 6-8 ชั่วโมง ไม่ทำงานในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ มีประสบการณ์ด้านบัญชีน้อยกว่า 6 ปี และขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 3 ปี ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มียรายได้ 10,000-30,000 บาท ต่อเดือน และทำบัญชีเป็นอาชีพหลัก ผลการศึกษาพบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่เห็นด้วยในเรื่องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ

นายปิติภูมิ เบญจโอฬาร (2553) ศึกษาเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 115 ราย เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-30 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี มีประสบการณ์การทำงาน 2 -3 แห่ง มีประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัทสัญญาติญ์ปูน ระยะเวลาที่ทำงาน 1-5 ปี ลักษณะงานบัญชี เป็นด้านการจัดทำรายงานมากที่สุด ทำงานในตำแหน่งพนักงานบัญชี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความสามารถทักษะทางวิชาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมาก และทักษะทางวิชาชีพทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 33471 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าวันที่ 31 ตุลาคม 2562)

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาเชิงปริมาณ คือ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 33471 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Yamane (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงแค่ 1 คำตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทธุรกิจ ทุนจดทะเบียน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี โดยผู้ตอบแบบสอบถาม จะตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

- 2.1 ในส่วนคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี
- 2.2 ในส่วนพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
- 2.3 ในส่วนจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
- 2.4 ด้านปัญญา ความรู้ ความเข้าใจในการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
- 2.5 ด้านเฉพาะบุคคลในการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
- 2.6 ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ผู้วิจัยแบ่งช่วงความสำคัญออกเป็น 5 ดับ เพื่อใช้ในการตีความหมายของค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าส่วนที่ 2 ดังต่อไปนี้ ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

ส่วนที่ 3 คำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะด้านแนวทางการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descript Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะประชากรศาสตร์ ที่ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทธุรกิจ ทุนจดทะเบียน

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ทศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานครในส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ในส่วนพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ในส่วนจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ด้านปัญญา ความรู้ ความเข้าใจในการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ด้านเฉพาะบุคคลในการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสารในการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

2. สถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ทศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบ t-test

2.2 ทศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทธุรกิจทุนจดทะเบียน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบ การวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of Variance: One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง ทศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งงานผู้ทำบัญชีของบริษัทเอกชน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 7-15 ปี ประเภทธุรกิจ ผลิต มีทุนจดทะเบียน 1,000,000 – 5,000,000 บาท สามารถสรุปผลวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า การประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 6 ด้าน คือ คุณสมบัติผู้ทำบัญชีในส่วนผู้ทำบัญชีต้องขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีส่วนที่ผู้ทำ

บัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปี ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ส่วนที่ผู้ทำบัญชีต้องใช้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านปัญญา ความรู้ ความเข้าใจ ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีส่วนที่นักบัญชีสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี ด้านเฉพาะบุคคลในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ส่วนการปฏิบัติงานต้องใช้ความระมัดระวัง และสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ในส่วนการฟัง อ่าน ตีความ ได้อย่างถูกต้องนำไปสู่การรายงานผลที่ดี

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะประชากรดังนี้ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ ตำแหน่งงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ประเภทธุรกิจ ต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีไม่ต่างกัน ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่มีอายุ การศึกษา และทุนจดทะเบียนต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยสามารถทำการสรุปจากผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่อ้างอิงตามวัตถุประสงค์การวิจัย กรอบการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ให้ทัศนคติการประกอบวิชาชีพ ในระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากทั้ง 6 ด้านคือ คุณสมบัติผู้ทำบัญชี ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ด้านปัญญา ความรู้ ความเข้าใจ ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ด้านเฉพาะบุคคลในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี และด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ซึ่งเป็นอันดับแรกของการเป็นผู้ทำบัญชี คือ ต้องมีคุณสมบัติตามที่ตามกำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 และประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยเมื่อศึกษาในรายละเอียด จะพบว่า ด้านปัญญา ความรู้ ความเข้าใจ ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี มีความสำคัญเนื่องจากงานทำบัญชีมีลักษณะงานที่ใช้ความละเอียดรอบคอบและความรับผิดชอบอย่างสูง ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ในหลักวิชาการบัญชีและความรู้ทางธุรกิจ รวมถึงหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากรเพื่อการปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ และด้านเฉพาะบุคคลในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ส่วนการปฏิบัติงานต้องใช้ความระมัดระวังและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เพราะในการปฏิบัติงานจะต้องมีการทดสอบระบบการควบคุมภายในภายในองค์กรนั้นๆ และในส่วนด้านจรรยาบรรณเนื่องจาก การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี ถูกต้อง การมีมารยาทในการประกอบวิชาชีพ เอกลักษณะ ใช้ความรู้ ในระดับองค์กร และมีการดำรงไว้ซึ่งเกียรติของผู้ทำบัญชี และต้องให้เกียรติต่อผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกัน ระเบียบวินัยและยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ การตรวจสอบ การทดสอบ การสงสัย การสอบทานตัวเลข เพื่อพิสูจน์ว่าเอกสารถูกต้อง

น่าเชื่อถือ ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารในการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ในส่วนการฟังอ่าน ตีความ ได้อย่างถูกต้องนำไปสู่การรายงานผลที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ทักษะคิดต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ (นางสาวกาญจณี อินทร ,2553) และงานวิจัยเรื่องการจัดการทางการเงินของสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี(นางสาวผกาดี นิลสุวรรณ,นางสาวรภาพร รุ่งเรือง,นางสาววนิดาแพงศรี,นางสาวประไพศรี สุภาจันทร์,นางสาวศศิกร เครือผือ ,2563)

2.ผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามลักษณะประชากร สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ ต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีโดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีทั้ง 5 ด้านไม่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นเพศชาย หรือ เพศหญิง ก็ไม่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่บัญชีในสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(สำนักงาน กสทช.)(ดารุณี กองทอง ,2560) ที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ไม่มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชี และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศ(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน ,2559) ที่พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.2 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีไม่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ตำแหน่งงานไม่มีผลต่อทัศนคติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศ(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน ,2559) ที่พบว่า ตำแหน่งงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.3 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีไม่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศ(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน ,2559) ที่พบว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่บัญชีในสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(สำนักงาน กสทช.)(ดารุณี กองทอง ,2560) ที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกันส่งผลให้ความสามารถในการปฏิบัติงานนักบัญชีต่างกัน

2.4 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทธุรกิจต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีไม่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ประเภทธุรกิจต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ทัศนคติของผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนต่อกระทรวงพาณิชย์ในเขตกรุงเทพและปริมณฑลที่มีต่อการตกแต่งบัญชี(นางสาวรุ่งอรุณ พูลสวัสดิ์,2554) และ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวยจ.นนทบุรี(ทวีชัย อรุณจิต และ ชุมพล รอดแจ่ม , 2559)

2.5 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(สุพัตรา รักการศิลป์,เอมอร แสงวงวโรตม์,ผกามาศ บุตรสาสิ ,2562) ที่กล่าวว่า นักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ด้านความเที่ยงธรรมแตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศ(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิมอุสนันโน ,2559) ที่พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.6 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีการศึกษาต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศ(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิมอุสนันโน ,2559) ที่พบว่า การศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่บัญชีในสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(สำนักงาน กสทช.)(ดารุณี กองทอง ,2560) ที่พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันส่งผลให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีแตกต่างกัน

2.7 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีทุนจดทะเบียนต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ในระดับอายุ วุฒิภาวะความคิดเห็น ระดับการศึกษา ซึ่งในส่วนที่การศึกษาต่างกัน เนื่องจากการเรียนรู้ และ ความรู้ในแต่ละระดับการศึกษาในปริมาณที่มากน้อยต่างกัน และทุนจดทะเบียนที่ระบุว่าจะองค์กรขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ จะสามารถทำให้ผู้ทำบัญชีมีทัศนคติที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยเรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่บัญชีในสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(สำนักงาน กสทช.)(ดารุณี กองทอง ,2560) ที่พบว่า ทุนจดทะเบียนต่างกันส่งผลให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ งานวิจัยเรื่องคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ

ธุรกิจ ใน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี(สกลพร พิบูลย์วงศ์ , 2559) ที่พบว่า หุ่นจดทะเบียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะการวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์และเป็นแนวทาง สำหรับผู้ทำบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านลักษณะประชากร ดังนี้

1. ผลการวิจัย ในด้านอายุ ต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีต่างกัน โดยผล สามารถนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดระดับช่วงอายุให้มีความเหมาะสม ซึ่งสามารถประกอบ วิชาชีพผู้ทำบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะมียุ่ในช่วงระดับใดก็ตาม

2. ผลการวิจัย ด้านการศึกษาต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรจะมุ่งเน้นในการศึกษา กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้ความ เข้าใจ และสามารถนำมาวิเคราะห์ให้เกิดการแก้ไขพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยด้านหุ่นจดทะเบียนต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชีต่างกัน เนื่องจากในองค์กร ที่มีหุ่นจดทะเบียนต่างกัน คือ การสามารถวัดขนาดองค์กรได้ว่าอยู่ในระดับใด เช่น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ในระบบขององค์กร มีการจัดการ การควบคุม หน้าที่ในการปฏิบัติงาน การวัดผลคุณภาพ จะแตกต่างกัน เพื่อการพัฒนาการทำงานให้ได้ดียิ่งขึ้น ควรที่จะมีการจัดการระบบ การทำงานให้ การปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทั้งระบบบัญชี เพื่อทราบและแก้ไขปัญหางานได้ทันที

ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษา ลักษณะประชากร ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพ ผู้ทำบัญชี

2. เพิ่มขอบเขตการทำวิจัย และ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตจังหวัดอื่นที่เป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่มีผู้ ประกอบวิชาชีพผู้ทำบัญชี ขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพ ตามข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

3. ควรศึกษาพัฒนาทักษะวิชาชีพในด้านอื่นเพิ่มเติม ได้แก่

3.1 ด้านการอ่านงบการเงิน และ มุมมองการบริหารเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ,

3.2 ด้านเทคโนโลยี เพราะ กำลังมีบทบาทสำคัญมาตรฐานการบัญชี

3.3 หลักความระมัดระวังในการทำบัญชี

3.4 ด้านจริยธรรมแม่นยำและมีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

บทความวารสาร/นิตยสาร/หนังสือ

สุภาพร แซ่มซ้อย อาจารย์ประจำคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.วารสารวิชาการศรีปทุม. อนุรักษ์วรรณ อุประดิษฐ์ (2561). วารสารวิชาการศิลปะศาสตร์ประยุกต์ เรื่องความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำปาง.

วิทยานิพนธ์

กาญจณีย์ อินทร (2553). ทศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กลิ่นวดี ลิ้มอุสันโน (2559). ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ณพิชญา อภิวงค์งาม (2553). ทศนคติผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำพูนต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื้อหาของวิชาชีพของผู้ทำบัญชี. ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ดารุณี กองทอง (2560) . ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีในสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.).ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารบริหารศาสตร์, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

ผกาวดี นิลสุวรรณ,วราพร รุ่งเรือง,วนิดา แพงศรี,ประไพศรี สุภาจันทร์ (2563). งานวิจัยคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ที่มีผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของของสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. หลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุพัตรา รักการศิลป์, เอมอร แสงวโรดมน์, ผกามาศ บุตรสาลี (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุพรรณิกา สันป่าแก้ว, ณัฐนันท์ ทอนศรีชัยเลิศ (2562). ทศนคติของนักศึกษาปีที่4 สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีต่อการบัญชีและการทำงานบัญชี. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

เสาวลักษณ์ กิมสร้าง (2560).งานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย. ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี,มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

อรอนงค์ อรัญญถาวร (2558). งานวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักบัญชีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม. หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2562) ข้อมูลผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครคันเมื่อ 2 มกราคม 2564 จาก https://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=433. ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๗ คันเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2564 จาก <https://www.dbd.go.th>

กรวินท์ กรประเสริฐวิทย์,2557 อังโน สุชาวดี ณรงค์ชัย, (2563) องค์ประกอบทัศนคติ คันเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2564, จาก <https://slideplayer.in.th/slide/17826461/>.

สภาวิชาชีพบัญชี. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มีอะไรบ้าง ประวัติความเป็นมา คันเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2564 จาก <https://www.tfac.or.th/>